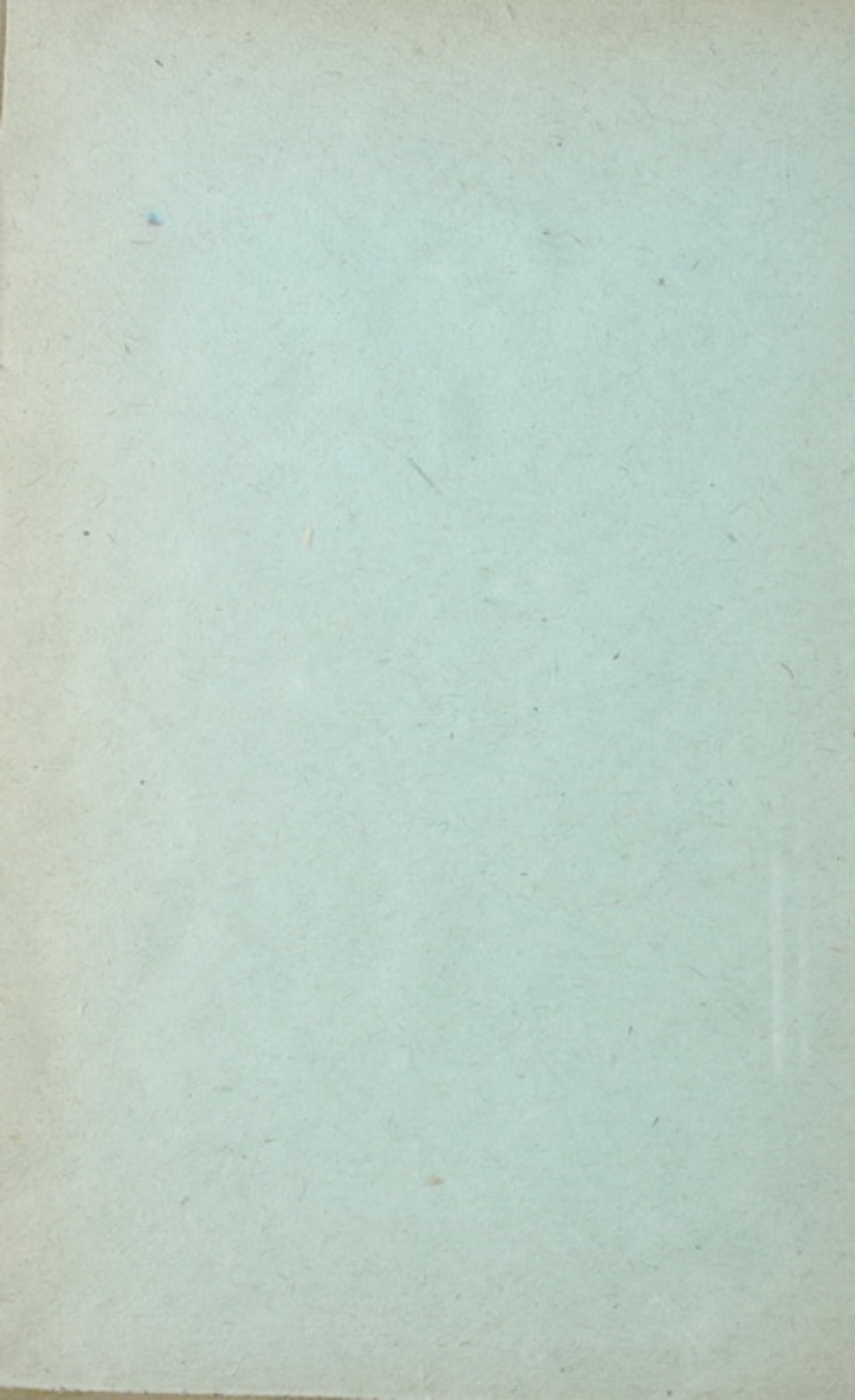

ԵՐԿՈՒ

ԽՈՒԼԵՐ

ԺԻՇԱՂՍՇԱՐԺ ԶԱԽԵՇՏ Ի ԱՐԱՐ

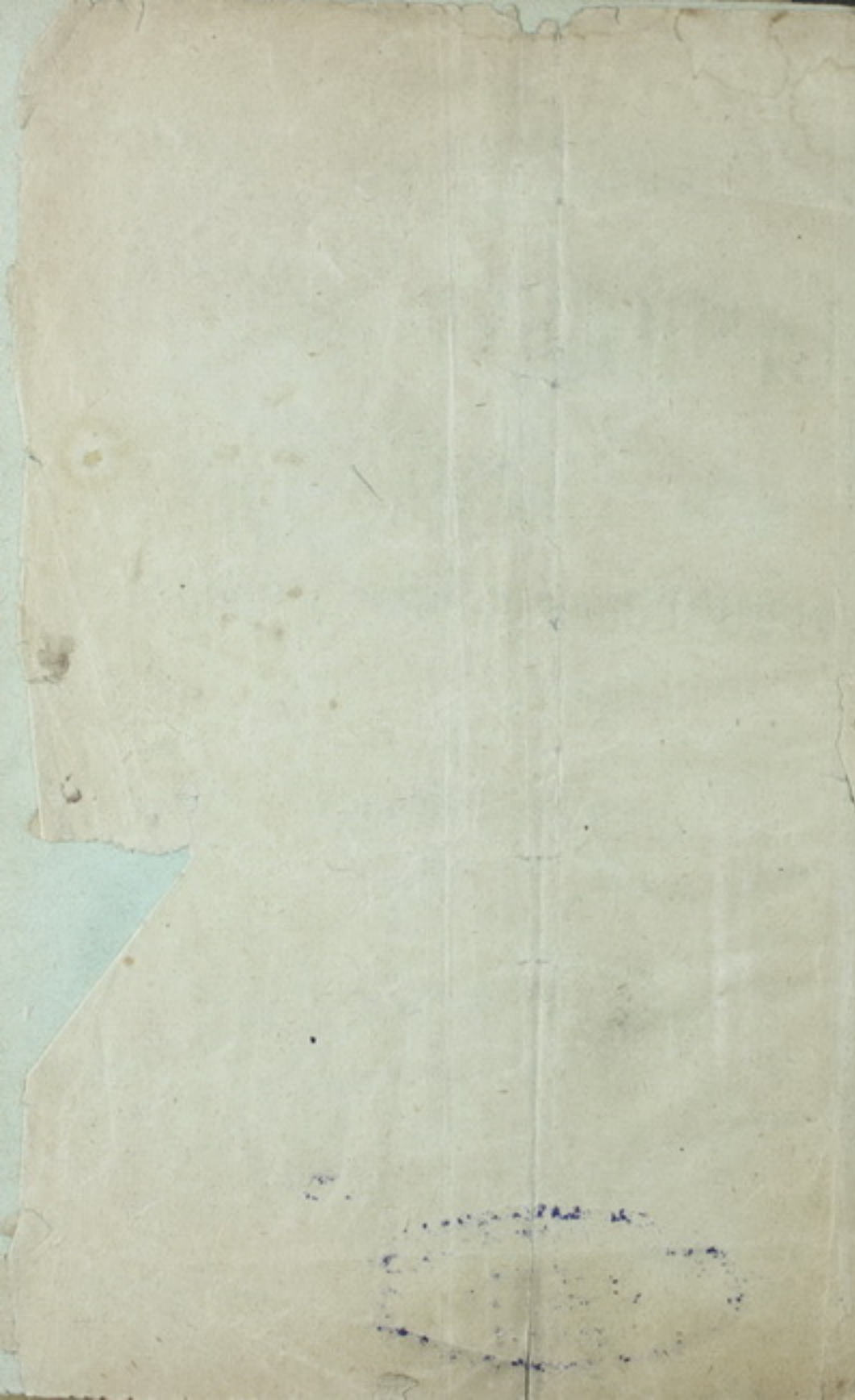
ՀԵՂԻՆԱԿ ՄՕԻԻԲԻՐ

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ Լ. Ն. ՍԷՄԵՐՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐ. Գ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ

1928

84
5

ԵՐԿՈՒ

ԽՈՒԼԵՐ

ԾԻԾԱՂԱՇԱՐԺ ԶԱԻԵՇՏ 1 ԱՐԱՐ

ՀԵՂԻՆԱԿ ՄՕԼԻԻՐ

A II
29570

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻԶ Լ. Ն. ՍԵՄԵՐՃԵԱՆ

ԱՐՄԵՆԻԱ ԳՐԱՏՈՒՆ
ARMENIA BOOK STORE
P. O. BOX 62, STA. A
BOSTON, MASS.

ՏՊԱԳՐ. Օ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԵԱՆ
4. ՊՈԼԻՍ
1921

ՀՅՈՒ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ
ԳՐԱԳԱՐԱՆ ԴՅ 2
ԿԿԷԴԵՄԻԱ

ԳՈՐԾՈՂ ԱՆՁԵՐ

Սամուաջօ

Խուլ

Բլաւիս

Որսորդ

Էկրադեն

Սամուաջօի տղիկը

ՊօկիԾաւ

Սամուաջօի սպասաւորը

Պարսիզպան մը

ԵՐԿՈՒ ԽՈՒԼԵՐ

(Տեսարանը կը ներկայացնէ զարդարուն սենեակ մը, աջ ու ձախ սեղաններ, նստարան, ձախ կողմը երկու դուռ, աջ կողմը մէկ դուռ եւ մէկ պատուհան)

Տ Ե Ս Ի Լ Ա.

Էկրային եւ Պոնիֆաս

Էկրային.— (Ձախ կողմի սեղանին ետը նստած, ձեռքի գրովը գրադած է) Սա վէպէրէն ալ ձանձրացայ, հակառակ այնքան զուարճութեան փափաքելուս, չեմ կրնար զուտոճանալ. (կեպէ եւ աջ կողմի սեղանին կը նայի) սա ծաղիկներն ալ չորս օրուան են, չեմ գիտեր թէ Պօնիֆասին խելքը ո՞ւր է դացեր, (զանգակը կը զարնէ Պոնիֆաս ներս կը մտնէ) սա ծաղիկները փոխէ:

Պոնիֆաս.— Շատ լաւ օրիորդ, (դեպի սեղանը գացած առնելով) օրիորդ ներեցէք, հայրերնիդ հո՞ս է արգեսք:

Էկրային.— Ի՞նչ կայ, մէ՞կը եկաւ:

Պոնիֆաս.— Ոչ օրիորդ, նամակ մը կայ:

Էկրային.— Հայրս ալ նամակէ դատ ուրիշ բանով չի զբաղիր, մէկու մը հետ չի տեսնուիր:

Պոնիֆաս.— Այո՛ օրիորդ, խուլնալէն ի վեր երեք տարի անցած է եւ պարոն Տամուաչօ ոչ մէկուն հետ տեսնուիլ կ'ուզէ: (Ծաղիկները պատուհանէն կը նետէ):

Էկրայիկն.— Հօրս սյս վիճակեն չես գիտեր որչափ կը նեղուիմ, Պօնիֆաս:

Պօնիֆաս.— (Ծաղկապնակ մաքրելով) Ես ալ այնպէս օրիորդ, ես ալ պարոն Տապուաչօ այս դժբաղդութեան ենթարկուելէն ի վեր ես ալ շատ դժուարութիւններու կը հանդիպիմ, ձայնս խորթ ըլլալուն զիս իր քով ծառայութեան ընդունեց, ամէն օր իրեն հետ խօսելու բտիպումս եմ, խօսած ատենս ալ ամէնէն գաղտնի բան մըն ալ եթէ ըլլայ, պէտք է որ մօտենաիկի պէս պօռամ, այս ծառայութիւն չէ, այլ տանջանք:

Էկրայիկն.— Հապա այդ խուլերու բժիշկին գիմած էր, ի՞նչ կ'ըսէ:

Պօնիֆաս.— Պատասխան անդամ չի տուաւ, ինչպէս ընելու է չեմ գիտեր, ասկէ վերջ բալետիս խաղացողներու պէս նշաններով պիտի խօսինք, եւ այսպէս կամաց կամաց ալ արհեստնիս պիտի փոխենք, (Էկրայիկն կը խնդայ) Դուք թէեւ կը խնդաք, բայց օրիորդ ես միշտ կը վախնամ որ այսպէս պօռալով կոկորդային ամենագէշ հիւանդութեան մը ենթարկուիմ, այն ատեն ինծի ո՞վ պիտի խնամէ:

Էկրայիկն.— Ես ալ միշտ չեմ խնդար ա', բայց Պօնիֆաս չես ըսեր թէ տասներինը տարեկան աղջիկ մը ըլլալովս, այսպէս տանը մէջ բանտարկուած մնացած եմ, ի՞նչ պիտի ըլլայ իմ վախճանս, ի՞նչ ընեմ...:

Պօնիֆաս.— Շիտակը ըսելով եթէ ես ձեր տեղը ըլլամ բնաւ չեմ կրնար գիմանալ, ասկէ զատ ես անանկ կրակոտ եմ որ եթէ աղջիկ ծնած ըլլայի... ա'խ...:

Էկրայիկն.— Հապա հայրս որ բնաւ զիս ամուսնացնել չուզէր եւ բոլոր զիս ուղղողները կը մերժէ...:

Պօնիֆաս.— Ամէն ներկայացողներուն համար ալ,

դրուած է, կարելի է դադարի բան մը կայ. (կը կարգայ)
«Սիրելի բարեկամս, ձեր աղջկան ամէն կերպով յարմար
եւ արժանի երիտասարդ մը... (նամակը կը նմարկէ)

Պօն.— Օրիորդ, չըսի՞ քեզի:

Տամուալօ.— Ոչ, մինչեւ որ իմ փնտռած փեսացու
չգտնեմ, աղջիկս չեմ ամուսնացնել:

Պօն.— Նորէն նոյն պատասխանը:

Էկլադէն.— Ա՛հ, Պօնիֆաս, այսպէս ի՞նչ պիտի ըլլայ
իմ վերջս...

Պօն.— Մի՛ յուսահատիք, մի՛ յուզուիք օրիորդ,
հարկաւ որ մը Աստուած պիտի ողորմի ձեզի, (Էկլադէն
լալով կը մեկնի):

Տամուալօ.— Հարկաւ որ մը իմ ուղած ու փնտռած
փեսացուս կը գտնեմ, (Պօնիֆաս դուրս կ'ելլէ, Տամուալ-
օ ձախ կտրմը հետեւով ձեռքի զիրքը կը կարգայ) Ական-
ջի մէջի դմբոյ կոչուած մաշկը հաստ կամ ծակ... Են-
գամ մը նայինք (մատները սկանգները կը խօթէ) Եթէ
սկանջի մաշկը պատռած ըլլայ... Արդեօք պատռած է,
Պօնիֆաս, Պօնիֆաս:

Տ Ե Ս Ի Լ Ք.

Տամուալօ եւ Պօնիֆաս

Պօն.— (Ներս մտած ոտնն կ'իյնայ, ձեռքը գր-
նուած ծաղիկները եւ ծաղկամանը կը կտրի. Տամուալ-
օ չի լսեր) Վա՛յ, զեռինը անցնի դուն ալ Պօնիֆասդ ալ,
քիչ էր մնացեր որ քիթս ու բերանս իրարմէ բաժնուէին,
եւ սա մեր պարոն առանակապետը՝ հակառակ թնդան-
դի սրտամուռքի չափ եղած սա աղմուկներէն բան մըն

այս իմ ուղած փեսացուն չէ կ'ըսէ, չեա գիտեր թէ այս մարդը ի՞նչ տեսակ փեսայ փնտռելու վրայ է։

Էկրադեմ.— Երանի թէ Տիկին Գարօլինի պարահանդէսին մէջ տեսած երիտասարդը ընդուներ... Կարծեմ ժամանակս ալ հասած է։

Պօնիֆաս.— (Դուրսէն Տամուաչօի հագալը լսելով), Ո՛չ թէ հասած, այլ անցած է իսկ, հա, ահա պարոնը եկաւ, նամակը ո՞ւր գրի, ա՛հ հոս է եղեր։

Տ Ե Ս Ի Լ Բ.

Նոյնիք եւ Տամուաչօ

Տամուաչօ.— (Ձեռքը գիրք մը, մտնելով) Ետևութիւնը մարդուն համար շատ դժուարին եւ շատ գէշ պակասութիւն մըն է։

Պօնիֆաս.— Այո պարոն, այնպէս է։

Տամուաչօ.— Իբր թէ մէկը կալուանիգմով...

Պօնիֆաս.— (Բարձր ձայնով) Պարոն, պարոն, ձեզի նամակ մը կայ, (Նամակը Տամուաչօյի բիրք կը խօթէ)։

Տամուաչօ.— Վա՛յ Պօնիֆաս, դուն ալ հո՞ս ես աղջիկս։ (Պօնիֆասին) Ինչո՞ւ համար նամակ կայ չըսիր։

Էկրադեմ.— Ա՛հ, ուսին վրայէն եւ ալ կը կարդամ։

Պօնիֆաս.— Նեղուկելու հարկ չկայ օրիորդ, եւ անոր քնաւորութիւնը գիտեմ, կարծելով թէ մտքէն կը կարդայ, ակամայ կը պոռայ, որովհետեւ իր ձայնը չի լսեր, մինչեւ իսկ իր մտածումներուն տեղեակ եմ, աս մեր գործին շատ լաւ կուգայ։

Տամուաչօ.— (Էկրադեմին իր կոնակէն նամակ կարդալը տեսնելով) Վա՛յ անամօթ, վայ, այս նամակը ինծի

ալ չի լսեց. միշտ այսպէս է, ուղածիդ չափ բան կոտորէ
ևւ փոխանակ թող ելլելու վրան նայէ հրճուէ, ան չի
լսելէ ետքը... որո՞ւ հոգն է:

Տաւ.— Պօնիֆա՛ս, Պօնիֆա՛ս:

Պօն.— (կոսրածները ժողովելով) Կսկորդտ պտտ
ռելու չափ կ'ուզես պօռայ, կ'ուզես զոա՛, աւանակ:

Տաւ.— Պօնիֆաս, Պօնիֆաս:

Պօն.— Գետնին տակը անցնիս պէ մարդ, քե՞զ
նտիկ պիտի բնենք, մինչեւ որ սա կոտորները չժողուեմ,
սպտասխան չեմ կրնար տալ: (կոսրները պատահանեցն կր
նեկ) Օհօ՛, վարը մարդ չըլլայ...

Տաւուայօ.— Կ'երեւայ թէ սա մեր Պօնիֆասն ական-
ջլ ակտէն Վարակուած է, բան մը որ չիտակը ըսելով
իմն ալ ուղած ու փափաքածս է: Զպիտի ըլլայ, երթամ
խրքը փնտռեմ, տեսնեմ անպիտանը որ ծակէն պիտի
հանեմ նորէն:

Պօն.— Բերնէդ ելլէ վրադ թափի, վայ բերան
թշուառական եւ մուկի պէս ծակերուն մէջ սատկիս:

Տաւուայօ.— (Դարձած ասեմ Պօնիֆասը տեսնելով,
կամաց մը) Ա, հոս է եղեր. (բարձր) Պօնիֆաս, Պօնիֆաս:

Պօն.— (Վախմալով) Հէ, խեղդ անիծեմ, մարդ
այսչափ ալ կը վախցնե՞ն:

Տաւ.— Զորս անգամ է քեզ կը կանչեմ, չես լսեր,
խուլ եղար:

Պօն.— Այո՛ պարոն, խուլ եղայ:

Տաւ.— Ի՞նչ կ'ըսես որ չեմ հասկնար:

Պօն.— Քեզի հասկցնելու համար թնդանիօթի
բերնով խօսելու է պարոն Կովիանոս:

Տաւ.— Ինչպէ՞ս:

Պօն.— Ինչպէս պիտի ըլլայ, էշ ես, անբան ես,
կով ես, անզգայ ես...

Տաւ.— Հարկաւ, հարկաւ, ես եթէ ամէն բան
խորհելով չընեմ, բանս բուրդ է... Պօնիֆատ, եկու
նայէ տա ախանջիս թմբուկը արդեօք պատռած է:

Պօն.— Թմբուկ մը, թմբուկը ի՞նչ պիտի ընես:

Տաւ.— (Մօտենալով) Նայէ թմբուկը պատռած է:

Պօն.— Ինծի՞ էք:

Տաւ.— (Ականջը ցուցնելով) Թմբուկը պատռած է:

Պօն.— (Նայելով) Ախանջին մէջ թմբուկ կ'ըլլա
կղեր... տարօրինակ բան...:

Տաւ.— Լուսմմ, հէ՛:

Պօն.— Ես բան մը տեսած չունիմ:

Տաւ.— Ի՞նչ կ'ըսես:

Պօն.— (Պօռալով) Բան մը տեսած չունիմ ես:

Տաւ.— Ի՞նչ կ'ըսես, ձայնդ մարած է, ի՞նչ է:

Պօն.— Ատուած խելք տայ:

Տաւ.— Երեւայ ալ ա: Պօնիֆատ, դուն խելացի ես:

Պօն.— Այո՛:

Տաւ.— Հաւատարիմ ես:

Պօն.— Երբէք:

Տաւ.— Այս առաւօտ ի՞նչ պիտի ուտէի, հա՛, կա-
քաւ:

Պօն.— Այո, պարոնը կաքաւ պիտի ուտէ:

Տաւ.— Ես այս առաւօտ ի՞նչ պիտի ուտեմ:

Պօն.— Կրողս պիտի ուտեմ... (պօռալով) կաքաւ,
կաքաւ, պիտի ուտէք...

Տաւ.— Հա՛, ի՞նչ ուշիմ ես Պօնիֆատ, ես, քու
այս ծառայութեանդ փոխարէն իմ կտակիս մէջ քեզի ալ
մաս մը պիտի յատկացնեմ, բայց որչափ ըլլալը չեմ
ըսեր, բաժին մը պիտի ունենաս իմ ձգելիք կտակիս
մէջ. այսչափ:

1200
 ԿՅՆ. — Ի՞նչ ի՞նչ մը հազար ֆրանքի հարստութեան
 յոյսը եթէ չունայիր... (դ հրացանի ձայն) Ի՞նչ
 ձայն է ան, (դէպի պատուհան կը վազէ):

Տաւ. — Խեղճ ըլլայ Պօնիֆաս, աս հարբուխը ուրկէ՞
 առիր:

Պօն. — (պատուհանէն նայելով) Ան ի՞նչ է, որ-
 սորդներ եկեր են: Է՛յ, ինձի նայեցէք, հոս լեռ չէ,
 այստեղը տէր ունի, հոս արգիլուած է... Հէ՛յ...

Տաւ. — Ի՞նչ կայ հոգ, ի՞նչ կ'ընես:

Պօն. — Որսորդ մը, գոգեր ետեւէն ինկեր են, հէ՛յ
 մարդ, պարտէզը մի աւրչարկեր: (պոռալով) Հէ՛յ...

Տաւ. — (Պօնիֆասին նշուէն նայելով) Ա՛յ, ա՛յ,
 ա՛յ, սոքոզ պարտէզը աւշչարկէց, վաղէ Պօնիֆաս:

Պօն. — Առաջ դուք անցէք պարոն. (դուրս կ'ել-
 լեն, այս միջոցին Բլասիս ձեռքը հրացանով եւ որսոր-
 դի հագուստով կուգայ նստն առնելով սենեակին չորս
 դիմ քան փնտռելի վերջ, ձեռքի հրացանը սեղանին
 վրայ դնելով):

Տ Ե Ս Ի Լ Դ.

Բլասիս

Բլասիս. — Չկայ, բան մը չկայ, մութ տեղ մը, նա-
 պաստակին ետեւէն ճիշդ հինգ ժամ վաղեցի, դոնէ ձեռք
 անցնելու կարող ըլլայիր... չկայ... մէկ ֆրանքի կրնայի
 գնել այդ նապաստակը, հոգ չէ մէկ ֆրանք 75 սանթիմ,
 1 ֆրանք 80 սանթիմ կուտամ, թող ձեր խօսքը ըլլայ,
 չունշանորդի նապաստակին ետեւէն վաղելով, վաղելով
 այն աստիճանը յոգնեցայ որ, սոքերուս վրայ չէի կրնար

կոխել, (նրացանք սեղանին կրկնցնելով) Հրացանս այս-
պէս կրթնցուցի, ես ալ հոն գտնուած ծառի մը բունին
կրթնեցայ մնացի... մէյ մըն ալ նայեցայ որ Պիրենեան
լեռները ելեր եմ, իմ երեւակայած նապաստակիս ետեւէն
ինկած վազն ի վազ մինչեւ Ճիպրալթար հասեր եմ, ան-
պիտան նապաստակը ծովը ցատկեց, անպիտան... բայց
այս սառսուռէն սթափելով տեսայ թէ բնառ յոգնած էի,
որովհետեւ երազի մէջ վազած էի։ Աչքերս հազիւ թէ
բացած էի, մէյմըն ալ ի՞նչ կուզէք որ տեսնեմ, մեր
նապաստակը սանկ հրացանէս երեքուկէս մէթր հեռու
կազամը մը ուտելու զրազած էր, անմիջապէս օրհնալ
գործիքս ձեռք առի, բայց նապաստակը զիս տեսնելով
սկսաւ վազել, ես ալ ետեւէն վազեցի, հեռուն գիտաղի
մը տեսայ, զարկ պօռացի, քեզի մէկ ֆրանք նուէր
կուտամ, գիւղացին նապաստակը չտեսաւ, ես դարձեալ
սկսայ ետեւէն վազել, անպիտան կենդանին բարձր
քարէ մը վար ցատկեց, ես ալ ետեւէն՝ հօպլա՛ ընելու
վրայ էի... բայց ես անոր չափ զիւրաթեամբ չէի կրնար
ցատկել, որովհետեւ անոր պէս ես ալ ետեւի ոտքեր
չունէի, եւ կոնակի վրայ փոռեցայ մնացի, բարկու-
թիւնս սաստիկ էր, ետեւէն կրակ ըրի, մէյ մըն ալ
նայեցայ որ տեսակ մարդեր ձեռքերնին բահերով, բրիչ-
ներով կուգան, փախայ մտայ հոս, եւ այս որսորդու-
թենէն այնքան քան կորսնցուցի որ... հիմա այդ մէկ
ֆրանք 80 սանթիմ արժող նապաստակին համար ձեր-
բակալուիլ, բանտարկուիլ կ'ըլլա՞յ մի ես... (դուրսէն
պոռչուի ձայնը) Ահ, Աստուած իմ, բռնուեցանք։

Տ Ե Ս Ի Լ Ե.

Բրասիս, Տամուաջօ, Պօնիֆասս եւ պարսիզպանն Վր

Պարսիզպան.— (Տամուաջօին) Ահա առիկ պարոն, այս էր:

Տամ.— (Բրասիսը ցուցնելով) Շուտով բռնեցէք եւ թեւերը կապեցէք:

Բրասիս.— Ինչպէ՞ս:

Պարսիզպան.— Ըստ օրինի պէտք է հպատակիք մեզի: (հրացանը ձեռքէն կ'առնէ):

Տամ.— Պարոն, ի՞նչ իրաւունք ունիք պարտէզս մտնելով հրացան պարպելու:

Պօն.— Ձի մտածեցիք թէ, կրնար մարդ մը վիրաւորուիլ: Ատուած մի արասցէ, եթէ մեր պարոն Տամուաջօն պարտէզը զտնուելով, ուղեղը պայթէր... (մեկուսի) Թերեւս մարդուն ականջին ալ դարման ըլլար:

Տամ.— Անուննի՞դ, անուննի՞դ...

Պարսիզպան.— Անուննի՞դ:

Պօն.— Այո՛, պարոն անուննիդ շուտով ըսելու էք, թէ ոչ...

Բրասիս.— Անունս... քան...

Պօն.— (Տամուաջօին ուղանջէն պօռալով) Անունը քան է եղեր, անպատճառ այս մարդը Բոլոնիացի է:

Տամ.— Այդպէս Հա...

Բրասիս.— (Մեկուսի) Բոլոնիացի... (բարձր) է ի՞նչ կայ, ըսենք թէ Բոլոնիացի եմ:

Պօն.— (Բրասիսի) Հո՛ւ մտնելը արդիւուած է, այս տեղը իր տէրը ունի չըսի՞ ես քեզի, չի լսեցի՞ր, խո՞ւլ ես...

Բլասիս.— (Մեկուսի).— Միտքս բան մը եկաւ:

Տամ.— Ի՞նչ կ'ըսէ:

Պօնիկաս.— (ստուարով) Բան մը ըսած չունի:

Բլասիս.— (Նշանացի նաակցնելով քէ բան մը գրել կուզէ) Կտոր մը թուղթ եւ գրիչ մը կուտա՞ք:

Պօն.— (Զարմացած) Թուղթ գրիչ մի', թուղթ գրիչը ի՞նչ պիտի ընես:

Տամ.— Ի՞նչ կ'ըսէ:

Պօն.— Թուղթ գրիչ կ'ուզէ: (Բլասիս գրասեղանին առջեւ կերբայ եւ կ'սկսի գրել) Հոգ ի՞նչ պիտի ընես բարեկամ, հէ՛յ...

Բլասիս.— (Գրած բուղբը երկնցնելով) Ասէ՛ք:

Տամ.— Դուն ամբողջ պարտէզս տակնուվրայ ըրիր:

Պօն.— (Բլասիսէն բուղբը առնելով եւ Տամուայօի երկնցնելով) Կարգացէ՛ք:

Տամ.— (Թուղբը առնելով) Ա՜ն ի՞նչ է... (կը կարդայ) «Ես չափազանց խուլ ըլլալուս... (ուրախութեամբ) Խո՞ւլ մի...

Ամենքը.— Խո՞ւլ մի... (պատշիզպանը կը մեկնի)

Տամ.— Ահ, Պօնիկաս, իմ այսքան ատենէ ի վեր փնտռած փեսացուն աս է:

Պօն.— (Շփոթած) Ի՞նչ...

Տամ.— (Բլասիսի մօտեցալով) Պարոն, խուլ է՞ք, այնպէս չէ՞... չի լսեր, օհ ի՞նչ երջանկութիւն, (ուսէն զարնելով) խուլ է՞ք, չէ՞...

Բլասիս.— (Զի լսել ձեւացնելով) Այո՛, Պէղօն վարժարանի աշակերտներէն եմ, (մեկուսի) վայ չունչանորդի սխալ ըսի, այդ կոյրերուն դպրոցն է:

Պօն.— (մեկուսի) Ի՞ր փնտռած փեսացուն այս է եղեր:

Տաւ.— Ա՛հ, ի՛նչ բախտ, ի՛նչ երջանկութիւն,
(մեծաբեկով) Հրամանեցէք, պարոն, հրամանեցէք, նստեցէք
խնդրեմ, [Բլասի չի լսել կը ձեւացնէ, Տամուաչօ նստե-
լու համար նստն կ'ընէ)

Բլասիս.— Նախ դուք նստեցէք պարոն, ես ալ կը
նստիմ:

Տաւ.— (Մեկուսի) Ի՛նչ վայելուչ երխոսասարդ, ի՛ր
խելքն ու ուշիմութիւնը գէժքէն յայտնի է:

Բլասիս.— (Մեկուսի) Աս մարդը խո՛ւլ ըլլալուս է որ
դիս կը յարգէ թէ Բոլոնիացի ըլլալուս:

Պօն.— Աղէկ ա՛, ես աս երկու խուլերուն հետ ինչ
պիտի ընեմ, մէկը չէր բաւէր, աս ալ եկաւ գլխուս:

Տաւ.— (Բլասիսի) Պարոն, ամուրի էք, այնպէս չէ՞:

Բլասիս.— (Կամոց) Այո՛:

Տաւ.— Արդեօք ամուրի՞ էք, ամուսնացա՞ծ էք:

Բլասիս.— Ոչ:

Պօն.— Օհօ՛, ամուրի է եղեր, աւանակ:

Տաւ.— (Բլասիսի) Ամուրի՞ էք:

Բլասիս.— (պոռալով) Այո՛, (մեկուսի) Այս որչափ
ալ խուլ է:

Տաւ.— Պարոն, ինձ հետ ճաշելու կը բարեհաճի՞ք:

Բլասիս.— Ամենայն սիրով, պարոն:

Տաւ.— Կը կատակէ՞ք պարոն, (ՊօնիՅասիմ) չուտ,
մեղի կերակուր պատրաստէ, բայց երեք հոգիի համար,
պոռալով) երեք հոգիի համար:

Պօն.— Շատ լաւ, պարոն կով...

Տաւ.— Կը հասկնա՞ս, երեք հոգիի համար:

Պօն.— Շատ լաւ, պարոն աւանակապետ, շատ լաւ:

Տաւ.— Է, չուտ, քեզ տեսնեմ, ՊօնիՅաս:

Պօն.— Եթէ հարստութենէդ մտն մ'ալ ինձի յատ-
կացնելու յոյսը չունենայի, դիտէի ընելիքս: (կելլէ)
երկու հուլեր

Տ Ե Ս Ի 1. 2.

Բրասիս և Տամուաչօ

Տամ.— (Վեկէ դուռները կը գոցէ, Բլասիսի բովը կը նստի և պօռալով) Պարոն, ձեզի հետ դադանի կերպով խօսիլ կ'ուզեմ:

Բրասիս.— (Մեկուսի) Գադանի խօսելը այսպէս է նէ, արդեօք այս մարդուն պօռալով խօսիլը ի՞նչ է:

Տամ.— Պարոն դուք ամուրի էք, ես ալ աղջկան հայր, փառք Աստուծոյ խուլ ալ էք, աղջիկս ձեզի կ'նութեան տալ կը փափաքիմ:

Բրասիս.— (Մեկուսի) Անպատճառ կուղ բլլալու է:

Տամ.— Հարկաւ, 300,000 ֆրանք ալ օժիտ:

Բրասիս.— Ի՞նչպէս, դժէ այդչափ ալ օժիտ ունենայ, կուղ մըն ալ կուրծքէն ունենալու է: (ոտի կ'եղնէ)

Տամ.— Աղջիկս շատ գեղեցիկ է, եւ եթէ աշխարհիս ամէնէն հարուստը կ'նութեան ուզեր, չէի տար:

Բրասիս.— Եթէ անգամ մը սըկէ փախչէի:

Տամ.— Ըսենք թէ եթէ հիմա աղջիկս խուլ չեղողի մը տամ, անոնց խօսած առեն քան մը չպիտի կրնամ հասկնալ, պիտի հետաքրքրուիմ, հասկնալ պիտի ուզեմ, պիտի ըսեն կամ չպիտի ըսեն, մեջէրնիս միշտ կ'ոխներ պիտի ունենանք, վերջապէս աղէկ չպիտի բլլայ:

Բրասիս.— (Մեկուսի) Աղջիկդ ալ քեզի պէս պաղ զաւակին մէկը բլլալու է անպատճառ:

Տամ.— Անանկ է ես, պիտի հետաքրքրուիմ, երկու կողմանէ ալ դժուարութիւն, ասոր համար որոշեցի որ աղջիկս խուլ երիտասարդի մը տամ:

Տ Ե Ս Ի 1. 1.

Բրասիս, Տամուաչօ և Պօնիփառ

Պօն.— (Մեկուսի) Երկու խուլերու մէջ մնացինք:

Բրասիս.— (Տամուաչօի) Էհ, հիմակուհիմա բաժնուինք պարոն, նորէն կը տեսնուինք:

Տամ.— Պարտէզը վերջն ալ կը չտկենք սիրելիս, հիմա դուն սա սենեակը մտիւր եւ վրայ գլուխդ չտկէ, որովհետեւ աղջիկս պիտի գայ, կարելի եղածին չափ դեղեցկացէք:

Բլասիս.— Աս ինչ փարձանքի հանդիպեցանք, աղա-տում չկայ մտնելու է: (կերթայ)

Տամ.— (Մեկուսի) Հարկաւ օր մը իմ փնտոած փե-սացուս պիտի գտնեմ կ'ըսէի, (Պօնիֆասը ճեսնելով) վայ, Պօնիֆաս, դուն ես, այդ ձեռքիդ քառթը ի՞նչ է:

Պօն.— Ձեզի հետ տեսնուիլ փափաքող պարօնի մը քառթն է: (կուտայ)

Տամ.— (Պօնալով) Ա՛հ, ինչ երջանկութիւն...

Պօն.— Ի՞նչ կայ, ի՞նչ եղար:

Տամ.— (մտալի) Ինքն է, ինքը, վերջապէս եկաւ:

Պօն.— Ո՞վ եկաւ:

Տամ.— Ա՛հ Պօնիֆաս, այսօր մեզի համար երջան-կարեւր օր մը եղաւ: (կերթայ)

Տ Ե Ս Ի Լ Ը.

Էկրադին, Պօնիֆաս յետոյ Բլասիս

Էկրադին.— Պօնիֆաս, հայրս ի՞նչ է եղեր:

Պօն.— Ի՞նչ պիտի ըլլայ իր փնտոած փեսացուն

Էկրադին.— Ի՞նչ...

[գտեր է:

Պօն.— Ինչը մինչը չկայ, երկու խուլերուն մէջը մնա-

Էկրադին.— Է՛ պարօնը ո՞ւր է:

[ցինք:

Պօն.— (Չալս կողմը ցուցնելով) Հո՛ն, ձեզ տանելու պատրաստութիւնները կը տեսնէ:

Էկրադին.— Դուն զինքը տեսա՞ր:

Պօն.— Ա՛յո՛:

Էկրային.— Ի՞նչ տեսակ մարդ է, երևտասա՞րդ է:

Պօն.— Ի՞նչ տեսակ մարդ է մի, տեսակը հիշ մի հարցունէք, Օր, ես անոր քովը հրաշտակ մըն եմ, վերջապէս բանի մըն ալ չկրցի նմանցնել զայն:

Էկրային.— Զիս կը վախցնես Պօնիֆատ:

Պօն.— Շիտակը վախնալիք բան է, նախ իր խուլութիւնովը ձեր հօրմէն տարբերութիւն չունի:

Էկրային.— Է՛, վերջը:

Պօն.— Վերջը օրիորդ, աղէկութիւն մըն ալ կայ որ:

Էկրային.— Ի՞նչ...

Պօն.— Ինչ պիտի ըլլայ, ձեր փեսացուն քով հայրերինիդ նայն իսկ ճանճին բզզալը կարող է լսել:

Էկրային.— Աստ.այ սիրուն, ինչեր կ'ըսես Պօնիֆատ:

Պօն.— Աս աս է օրիորդ, ձեզ նշանիկ ընելու համար ձեր հայրը իր միտքը դրած, տալիսներէ ի վեր փնտտած եւ ձեզի համար յարմար դատած ամուսինը, այս տեսակ մարդ մըն է եղեր:

Էկրային.— Ես ալ զինքը չեմ ուզեր:

Պօն.— Հա՛, այդպէս, ասանկ հաստատ կեցէք. էրիկ մարդու պէս եղէք, ձեր ուզած մարդը մինչեւ որ չի գտնէք, հաւանութիւն մի տաք:

Էկրային.— Հարկաւ, ես մինչեւ որ ուզած մարդս չի գտնեմ, չեմ ամուսնանար:

Պօն.— Տեսնելու էք օրիորդ, կարծես իր տան մէջ գտնուածի պէս փողկապը շտնելու դրաղած է:

Էկրային.— Ո՛հ, չպիտի ընդունեմ, չէ՛, չէ՛, չէ՛:

Պօն.— (Զեռհեր իրար շփելով) Կեցցէս, օրիորդ եկլաղէն, հիմա այդ ապուշը կերակուրին սեղանը չի նստած եւ ապուրը չեմած, պոչէն բռնելու փողոց նետելու է:

Էկրային.— Փոխանակ զիս սիրախ սիրած մէկուն հետ ամուսնացնելու, ելեր իրենց պէտք լինող մէկուն տալ կ'ուզէ հէ՛, չէ հայր, այդ բամպակը փշուր չէ հանէ...

Պօն.— Աւանակը՛. չիտակը օրիորդ, եթէ ես ասանկ անխիղճ հայր մը ունենամ, ասանց խղճաւորելու կոկոր-

էն բաներուս պէս կը խեղդեմ, երթամ սա ապուշ փե-
սցունիս կանչեմ... (Չալս գոնեն հայելով) Օ՛, հայելիին
առջեւ կայներ փոկապը կը կապէ... կապիկի պէս ալ
քիթը բերանը կը խաղցնէ... վայ ապուշ վա՛յ... խեղճը
չի գիտէր որ չունի պէս փոքոց պիտի նետուի, հը՛շտ
միւսիւ բան... մէկը եկեր ձեզ հետ տեսնուիլ կ'ուզէ...
եթէ կարելի է քիչ մը շուտով եկէք, (Էկլաղէնի) հա չի
մոռնամ ըսել թէ այս մարդը Բոլոնիացի է եղբր, եւ
դուք ատանկ մէկու մը կէնը պիտի ըսաք հէ, հա՛, հա՛,
հա՛, խնդամ գոնէ:

Բրասիս.— (Մտնելով) Ա՛հ, ինչպէ՞ս, դուք, սիրելի
Էկլաղէնա...

Էկլաղէն.— (Չարմացած) Ա՛հ, դուք հո՛ս, ինչպէ՞ս...

Պօն.— (Ապշած) Աս ի՞նչ է... իրար կը ճանչնան...

Էկլաղէն.— (Պօնիֆաւսին) Հապա դուն ի՞նչ կ'ըսէիր,
այս պարտնը խուլ չէ եւ...

Բրասիս.— (Մեկուսի) Հիմա գործը պիտի գէշնայ...

Պօն.— Քիչ մը համբերէ՛, խուլ ըսալը կամ չըսալը
պիտի տեսնաս:

Բրասիս.— Այո՛, ճիշտ է օրիորդ, երբեմն խուլ կըլ-
ամ, որովհետեւ օր մը ինչպէս եղաւ ձիւն վար ինկայ
զլխիվար ինկայ, ահա այդ օրունէ ի վեր չեմ լսեր:
Էկլաղէն.— Խեղճ Բրասիսա...

Պօն.— (Անհարբեւ կերպով) Պարտն, օրիորդին աչքը
հը՛շտ համար թէեւ ձեռք փողկապը շատ ուշ կապեցիք,
սակաւ օրիորդը ձեզի շուղէր կոր եւ իմ մեծապատու-
թեամբ իջողաւ ասօք փառօք զձեր մեծանձնութիւնը
կորստի վստա՛ն:

Էկլաղէն.— Պօնիֆա՛ս...

Պօն.— Հոգ մի ընէք օրիորդ, ան չի լսեր (Բրասիսի)
ուսով ունեցածդ եւ չունեցածդ ժողուելով համբաղ դնա-
նեմ, չենէ, հա՛...

Բրասիս.— (Մեկուսի) Սա ապուշ մարդուն ըսածներուն
յնքան կը բարկանայ, որ քիչ մը պիտի
ամա: (Էկլաղէնի) Արդեօք օրիորդ ինչորանքս
պիտի ընդունի:

Պօն.— (հնդալով) Հա', հա', հա' :

Էկրային.— (մեք գեթինը զարնելով) Պօնիֆա'ս :

Պօն.— (հնդալով) Հա', հա', հա', զինքը կը ծափահարեմ պիտի կարծէ :

Էկրային.— Պօնիֆաս ինչ կ'ընես, Տիկին Գարօլինի պարահանդէսին մէջ տեսած երիտասարդս այս է :

Պօն.— Ի՞նչ, իրա՞ւ կ'ըսէք :

Բրասիս.— (Էկլադէնի) Ըսէք, ըսէք այդ տխմարին թէ այս խուլը ձեր ձայնը կարող է լսել :

Պօն.— Իրա՞ւ կ'ըսէք :

Բրասիս.— Ահա աօրիկ, «իրաւ» ըսիք, ձեր շրթունքներուն շարժումէն հասկցայ :

Պօն.— Աս ի՞նչ զարմանալի բան է, արդեօք այս մարդը իր աչքերէն կը լսէ :

Էկրային.— Ահ, Պօնիֆաս, կ'իմանայ :

Պօն.— Հոգի մի ընեք օրիորդ, ան չի լսեր, դիպուածով բան մըն էր ըսաւ...

Բրասիս.— Վա՛յ ապուշ, վա՛յ...

Էկրային.— Ծուլ ամուսին մը... ահ, երբեք, երբեք, (կը մեկնի)

Տ Ե Ս Ի Լ Թ.

Բրասիս եւ Պօնիֆաս

Բրասիս.— (Էկլադէնի Էսեւեն մեկ երկու քայլ կ'երթայ ու կը կենայ) Ահ, գնաց :

Պօն.— (հնդալով).— Այո', խելքէ քօքօզ պարտնա, գնա՛ց, թաա՛ւ ե՛ա, ի՞նչ կարծեցիր, կառնէիր մի'...

Բրասիս.— (Բարկութեամբ) Ըսէ'...

Պօն.— Նախ սա տնկած աղանջներդ բաց եւ ապա ամուսնացիր, հասկցա՞ր... վերջը տակէն աղէկ բանե չեղեր, իմ պըտիլիկ կապիկս...

Բրասիս.— (Զարնելով) Աս քեզի տնկած աղանջ, առ քեզի կապիկ, առ քեզի չիյտեմ ինչ, հասկըցա՞ր հիմայ :

Պօն.— Վայ շունչանորդի, խուլը կը լսէ...

Բրասիս.— [Պօնիֆասին քեւեն քաշելով] Այո', կը լսեմ,

բայց եթէ իմ լսելուս մասին բերնէդ բառ մը հանես, գիտցած ըլլաս որ Աստուած հոն գործ չունի հա, ինքզինքդ չիկայէն սեպէ, ծեծի տակ մէկ կողմդ կը կտորենմ:

Պօն.— Ահ, կաղաչեմ պարօն, վերջը եթէ ծերանամ, վիճակս ի՞նչ կ'ըլլայ... պարօն Տաճուաչօ իր կտակին մէջ միայն 1200 ֆրանքի բաժին պիտի հանէ, մէկ կուտ աւելի յոյս չունիմ:

Բըսսիս.— Հա, եթէ այդպէս է, ուրեմն աղէկ մտիկ ըրէ զիս, այս գործին մէջ պէտք է օգնես ինծի:

Պօն.— Բայց... պարօն բան, (Մեկուսի) Քանի որ խուլ չէ, իմ գործիս կուգայ: (բարձր) կ'ընդունիմ ձեր ատաջարկը պարօն, (դուրսէն Տաճուաչօ կը հազայ) Պարօնը կուգայ, զգուշացէք, որովհետեւ Ամերիկեան կապիկի մը չափ խորամանկ է... եթէ գաղտնիքնիդ հասկընայ... վերջը բաներնիդ բուսած է:

Բըսսիս.— Դուն գործդ նայէ, ես անանկ խուլ մը կ'ըլլամ որ դուն անգամ կը տարակուսիս:

Պօն.— (Բըսսիսը մէկ կողմ հաշելով) Հիմա պիտի ճաչէ, ես խոհանոց կ'երթամ, դուք ալ պարտէզ իջէք, ճաշի համար եթէ զանգակ զարնեմ, չըլլայ թէ լսելով, գատու պատրաստութիւն, վերջը գէշ կ'ըլլայ:

Բըսսիս.— Էկլապէնի սիրուն համար, եթէ ականջիս տակ թնդանօթ ալ նետեն, չեմ լսեր: (կերպայ)

Պօն.— (Ետեւ են) Ես կուգամ ձեզ կը զանեմ: (Շտապով դուրս կ'ելլէ):

Տ Ե Ս Ի Լ Ժ.

Տաճուաչօ

Տաճ.— (Մտնելով) Կը լսեմ, կը լսեմ, կը լսեմ, կեցցէ ելէքտրական կալվանիզմը, ա՛հ, ի՞նչ աղուոր կը լսեմ, այդ ապուշ կոչած մարդս կալվանիզմով ականջներս բացաւ, ի՞նչ երջանկութիւն...

Տ Ե Ս Ի Լ ԺԱ.

Տաւուսաց եւ Էկրադէն

Էկրադէն.— Հայր:

Տաւ.— Եկուր աղջիկս, եկուր, ականջներս կը լսեն,
չառ ազատը կը լսեն:

Էկրադէն.— Ի՞նչ, իրա՞ւ կ'ըսես հայր:

Տաւ.— Կամաց, աղջիկս կամաց խօսէ...

Էկրադէն.— (Քիչ մը ցած) Այնպէս վարժուած եմ...

Տաւ.— Օհօ՛, աւելի կամաց, աւելի կամաց:

Էկրադէն.— Հայր, ինչպէս եղաւ որ ականջներդ բաց-
ուեցաւ:Տաւ.— Այդ ապուշ ըսած մարդերնիս բժշկեց, (դէպի
ձախ երթալով) նայէ աղջիկս, ան երիտասարդը որ ինձի
փեսայ պիտի ընէի, ճամբելու է, որովհետեւ միտքս
փոխեցի կարելի չէ որ քեզի անոր տամ:Էկրադէն.— Բայց ի՞նչպէս կ'ըլլայ հայր, քանի որ
խոստացած էք...Տաւ.— Խոստանալով Աւետարանէն թուղթ պատռաւ
չեղանք ա', ան ատեն անանկ բան մը ըսի, բայց հիմա
աղջիկս խուլի մը չեմ կրնար տալ: Զըլլալիք բան է
ո՛չ, ո՛չ, ամենեւին...

Էկրադէն.— Քեզի աղէկցնողը թող անոր ալ նայի:

Տաւ.— Ան չկրնար բժշկուիլ, որովհետեւ չափազանց
խուլ է:

Էկրադէն.— Բայց մէյ մը թող նայի:

Տաւ.— Զըլլար ըսինք ա'...

Էկրադէն.— Մէյ մը նայելով ի՞նչ կ'ըլլայ:

Տաւ.— Զըլլար ըսինք ա', չկրցանք հատկցնել: Ես
քեզի ուրիշին պիտի տամ:

Էկրադէն.— Ես ուրիշը չեմ ուզեր:

Տաւ.— Բայց զիս պիտի բարկացնես, եւ ես ան ատեն
ոչ մէկուն պիտի տամ քեզի:

էկրային.— Ձեմ ուզեր, չեմ ուզեր, ես չպիտի ամուսնանամ: (Շտապով եւ բարկացած էլ երթալ):

Տաւ.— (Մինակ) Ի՞նչ ապուր կերանք, ի՞նչ անխելքութիւնով չդիտցած մարդերնիս կերակուրի հրաւրեցինք, ինչ որ է, թող կենայ, ուտէ, կորսուի երթայ: (Պատահանէն զանգակի ձայն) Արդեօք կրա՞կ կայ... Հա հասկըցայ, կերակուրի կը կանչէ... (պատահանէն) կը բաւէ, կը բաւէ, հոս խուլ չկայ... ինչ ալ աղւոր կը լսեմ, (պատահանէն նայելով) սա սրիկային նայեցէք, պարտէզը նստեր լրագիր կը կարդայ: Հա, Պօնիֆասը լուր տալու գնաց: Իմ հաւատարիմ Պօնիֆասս եթէ իմանայ լսելս, արդեօք որքա՞ն պիտի ուրախանայ, սա մարդուն զարմանալը տեսնել կ'օւզեմ, ահ իմ հաւատարիմ, սիրելի Պօնիֆասս:

Տ Ե Ս Ի Լ ԺԲ.

Տաւուսցօ եւ Պօնիֆաս

Պօն.— (Ներս կը մտնէ եւ ձեռները սաղանին վրայ կը դնէ):

Տաւ.— Ահ, սիրելիս, եթէ գիտնաս...

Պօն.— Ահա ապուրը բերի, որկրամուլ արջ:

Տաւ.— (Շուտաւ) Արդեօք ինծի՞ կ'ըսէ:

Պօն.— (Սեղանը շտկելով) Եթէ 1200 ֆր.ի յոյս մը չունենայի, ես քեզի չափո՞նց անգիտի աշխարհք զրկած էի, ապուշ ցնորած: (Մէջտեղի դնէն կ'երթայ):

Տաւ.— Վայ, ասոնք ինծի կ'ըսէ, հա... ըսելէ միշտ այսպէս կ'ընէր... Երեսիս խնդալ ու ետեւէս միտս ուտել, վայ անպիտան, ապերախտ սրիկայ վայ, կեցիր ես քեզի կը հասկցնեմ, դուռնէն դուրս, այո՛, անմիջապէս վաճառելու եմ, դուրս ելիր, փողոցները սըլըքտա սրպէս զի քեզի հաց կերցնողին դէմ զաւաճանելը սորվիս: (Բլասիս կը մտնէ):

Տ Ե Ս Ի Լ ԺԳ.

Տաւուսցօ եւ Բլասիս

Տաւ.— (Բլասիսը տեսնելով) Բեզ ալ պարոն, քեզի ալ:

Բրասիս.— Աս խոֆածը ի՞նչ է եղեր:

Տամ.— (Մեկուսի) Ի՞նչ է եղերը կը հասկնաս հիմա (բարձր) հրամմեցէք, հրամմեցէք:

Բրասիս.— Շիտակը ասկէ աւելի կոչտութիւն չըլլար:

Տամ.— (Քաղաքաւար ձեւով մը) Պատառնիդ կըլլեցէք եւ կորսուեցէք, ապա թէ ոչ...

Բրասիս.— Մարդուկը փոխուեր է...

Տամ.— (Մեկուսի) Փոխուե՞ր է, դուն հիմա փոխուածը կը տեսնես, ի՞նչ որ է, խելացիութեամբ շարժինք, կորսուի երթայ, (աքոռ մը տալով) հրամմեցէք:

Բրասիս.— Շնորհակալ եմ պարոն աւանակապետ:

Տամ.— (Բարեկութեամբ մեկուսի) Բայց հիմա... (բարձր) ոչ, այդ աթոռը ինծի համար պատրաստելի, ասիկա աս ապր Վրայ անհանգիստ պիտի ըլլաս (կը նստին):

Բրասիս.— (բարձր) Արդեօք ձեր աղջկան հետ ամուսնանալու քախտը պիտի ունենամ:

Տամ.— (մեկուսի) Դուն էչու պէս պօռայ, տես ի՞նչ աղուօր կը լսեմ, հրամմեցէք այս ապուրէն հրամմեցէք:

Բրասիս.— Շնորհակալ եմ պարոն, փորս կուշտ է...

Տամ.— Պօնիֆաս, կերակուր (կը բերէ) Ի՞նչ բերիր:

Պօն.— (Սեղանին վրայ դնելով) Հրամմեցէք կաքա:

Բրասիս.— Ի՞նչ ալ էչու նմանող աներ մը պիտի ունենամ, երեսը նայէ, եղ կապէ:

Տամ.— (մեկուսի) Ես քու անե՞րդ ըլլամ, Աստուած չընէ, քեզի պէս աւանակ մը ինծի փեսայ ընելուս, աղջիկս դերասանի մը կուտամ, աւելի աղէկ է... (բարձր) պարոն, կաքաւէն հրամմեցէք... տաք տաք կաքաւէն կ'ուտուի կարծեմ, համմէ...

Բրասիս.— Ներեցէք պարոն...

Տամ.— Վայ կշտացա՞ք, (մեկուսի) ես ալ այդ կ'ուղէի:

Պօն.— Օգր աւրուած կը տեսնեմ...

Տաւ.— (Պօնիփասին) Ինծի Հաւանայի սիկատ մը եւ պարոնին ալ քսաննոց բաքէթ մը...

Բլասիս.— Ձեր այս աւանակութենէն չնորհակալ եմ:

Պօն.— (Բլասիսի) Ես տակաւին ինչեր կ'ըսեմ, դուք կը տեսնէք հիմա: (Սիկատները տալով) Առ ցնդած, արջ, ապուշ, աւանակ... դեռ կ'ուզե՞ս:

Տաւ.— (Պօնիփասը ձեծելով) Առ քեզի ցնդած, արջ, ապուշ, աւանակ... դեռ կ'ուզե՞ս:

Պօն.— (Ինծեմն շուարած) Աւանա՛ կ' այո՛, ձեզի պէս:

Տաւ.— (Բարկութեամբ Պօնիփասին) Ինծի որկրամուշ արջ, հէ՞... եթէ 1200 ֆրանքի յոյսը Հաւանայի ինծի դժուր կը զրկէիր հէ՞...

Պօն.— Ականջները կը լսէ... ի՞նչ ապուր կերանք:

Տ Ե Մ Ի Լ ԺԳ.

Տաւուաջօ Բլասիս Պօնիփաս եւ Նիլադին

Էկրային.— (մտնելով) Ի՞նչ կայ, ի՞նչ է ան:

Բլասիս.— Հայրերնիդ կը լսէ:

Էկրային.— Այո, պարոն, կէս ժամէ ի վեր կը լսէ:

Պօն.— (Տաւուաջօին) Աղէկ ա՛, եթէ այդ տեսակ բան մը կայ, ինչո՞ւ լուր չէք տար որ ամէն մարդ ալ գիտնայ իր խօսելիքները...

Տաւ.— Ինչը՞ լուր պիտի տամ, քեզ պիտի վստահեմ, ա՛հա լուր կուտամ. [Բլասիսի] Քեզ ալ պարոն, քեզի ալ: Հա՛ նայիմ, կոնակդ տեսնեմ, ոտքերդ բաց, [Պօնիփասի] դուն ալ չուտ անկողինդ ժողուէ ու կորսուէ, մէյ մըն ալ աչքիս չերեւաս...

Պօն.— Կաղաչեմ պարոն...

էկլաղիկն.— Հայր, պարօնը յանձանք չունի.
ալ կը լսէ...

Տամ.— Ի՞նչ, խուլ չէ՞ ան:

Եկլաղիկն.— Ո՛ր, հայր:

Բլասիս.— Օրիորդին սերուն համար խուլ եղած էի:

Տամ.— Վա՛յ, դուք ալ խուլ չէք:

Եկլաղիկն.— Տեսա՞ր հայր...:

Տամ.— Է տեսայ, ի՞նչ է եղիր:

Եկլաղիկն.— [Էկլաղելով] Կը խնդրեմ հայր...

Տամ.— Ձե՛, չբար:

Բլասիս.— [Թունկի զաղով] Ա՛հ, կազանեմ պարօն,
մեզի մի տխրեցնէք, սա ձերին բռնկուելուն ողորմու-
թիւնը թող բլայ: [Եկլաղիկն եւ Բլասիս Տամուաջով
երեսները կը շոյեն]:

Տամ.— Է շատ աղէկ, շատ աղէկ, բայց պայմանաւ որ
ինձի դէմ խօսած անխաղախ խօսքերնիդ ետ առնելու էք:

Բլասիս.— Կ'առնեմ, ամբողջութեամբը ետ կ'առնեմ,
հիմա դուք ալ խուլ չէք, ետ ալ հա՛, հա՛, հա՛:

Պօն.— [մեջտեղէն մտնելով] Ա՛հ ամէն բանէ աղէկ է,
հա՛, հա՛, հա՛:

Տամ.— [Բարկութիւնով] Քեզի ի՞նչ եղաւ, դու՞ չուտ
անկողինդ ժողլէ եւ աչքիս մի նայար:

Պօն.— Հապա մեր 1200 ֆրանքը...

Տամ.— Շո՞ւտ կորսուէ...

Պօն.— [Ժողովուրդին] Պարտներ, ձեր մէջէն ինձի
խուլ տէր մը չկա՞յ:

Պ. Ա. Բ. Ա. Գ. Ս. Բ.

